

de Saambinder

KERKELIJK WEEKBLAD VAN DE GEREFORMEERDE GEMEENTEN

Gezag en
overheid

8 De zegen
van de rust

4 Verboden te helpen
Bijbels Beschouwd

9 De genegenheid
om te komen
Serie: Komen tot Christus [3]

DE BRUILOFT DES LAMS

De woorden van de tekst uit Openbaring 19:7 zijn een zaligspreking. Het gaat over de hemelse bruiloft met daarin het grote geluk van hen die geroepen zijn.

‘En hij zeide tot mij: Schrijf, zalig zijn zij, die geroepen zijn tot de bruiloft des Lams.’

Openbaring 19:7

Op Gods tijd, als Zijn huis vol zal zijn, als de laatste is toegebracht door Woord en Geest, breekt de grote bruiloftsdag aan. Dan zal de Bruidegom Zijn bruidsgemeente tot Zich nemen. Dan begint de bruiloft des Lams. Dat is het begin van een eeuwigdurend huwelijk. In de bruiloftszaal van het Vaderhuis zal de grote schare gezaligden, de triomferende Kerk, met de Bruidegom aanzitten aan Zijn tafel om Hem voor eeuwig groot te maken en te zingen van Zijn goedertierenheid. Zij zullen zich dan eindeloos in Hem verlustigen. Zij zullen verzadigd zijn met Zijn Goddelijk beeld.

LAM EN BRUIDEGOM

De vreugde en blijdschap die daar zijn zal, is niet te beschrijven. Het is: de zaligheid. Onze Heidelbergse Catechismus belijdt dat het een volkomen zaligheid zal zijn die geen oog gezien, geen oor gehoord heeft, en in geen mensenhart is opgeklommen, en dat, om God daarin eeuwiglijk te loven en te prijzen (Heidelbergse Catechismus, Zondag 22, antwoord 58).

De Bruidegom wordt hier ‘het Lam’ genoemd. Het is Zijn bruiloft. Nee, hier staat niet de bruid

in het middelpunt van de belangstelling. Het gaat om de Bruidegom, om Hem alleen. Het is de bruiloft van het Lam. Hij staat in een dubbele verhouding tot Zijn bruid. Van eeuwigheid heeft Hij haar bemind omdat zij in Hem verkoren is door Zijn Vader. Van eeuwigheid heeft Hij Zich voor haar Borg gesteld. Hij heeft haar ontvangen uit de hand van Zijn Vader als loon op Zijn Middelaarswerk.

In de tijd heeft Hij haar opgezocht en gekocht met Zijn bloed. Hij had haar lief tot het einde, tot in de dood, tot in de dood van het kruis. Zij was immers zo zwart, zo walgelijk, verkocht onder de zonde. Ze ging gebukt onder een hemelhoge schuld. Ze is zwart, maar lieflijk in Hem, in de grote Bruidegom, de Heere Jezus Christus. Uit liefde tot Zijn Vader en uit liefde tot Zijn bruid heeft Hij haar vrijgekocht, gewassen en gereinigd van haar zonden. Zo is de Bruidegom de Eigenaar van Zijn bruidskerk geworden. Hij is Lam en Bruidegom...

VOLKOMEN VERZOENING

Hij is 33 jaar lang in Zijn verandering hier op aarde geweest. Waarom? Om Zijn leven af te leggen, Zijn lichaam te verbreken

en Zijn bloed te geven tot een volkomen verzoening van de zonden van Zijn Kerk. Dankzij Golgotha is er een bruidsgemeente. Op Goede Vrijdag heeft Hij haar gekocht. Pasen is de dag van de overwinning. Dood, graf en hel heeft Hij voor Zijn bruidsgemeente verslonden tot een eeuwige overwinning. Hemelvaart is Zijn kroningsdag. Sinds de Pinksterdag is Gods Kerk in ondertrouw. Zij is echter nog niet verenigd met haar Hoofd, de Bruidegom in de hemel. De hemelse bruiloft komt nog. De wederkomst van Christus op de wolken van de hemel zal de grote Trouwdag zijn van Hem en Zijn bruid.

GENODIGDEN

Zalig zijn zij die geroepen zijn tot deze bruiloft. Letterlijk staat er: zij die uitgenodigd zijn. Dat gebeurt nu, in de tijd, in het heden van de genade. De prediking van het Evangelie gaat uit, tot aan de einden van de aarde. En opdat de mensen tot het geloof worden gebracht, zendt God goeder-tierenlijk verkondigers van deze zeer blijde boodschap, tot wie Hij wil en wanneer Hij wil (Dordtse Leerregels 1,3). Treffend is in dit verband de gelijkenis van de koninklijke bruiloft. Velen zijn genodigd. Velen hebben zo hun uitvluchten en bezwaren. Toch zal de bruiloftszaal vol worden, al komen ze dan uit de heggen en de steggen.

De vraag is: wat doet u met deze uitnodiging? Tijdens een kerkdienst voor mensen met een verstandelijke beperking werd eens op een kinderlijke manier genodigd om tot de Heere Jezus te komen: Stel je voor dat de koning je uitnodigt om bij hem te komen eten. Zou je dan gaan? Ja, riepen ze allemaal. Beschamend, vindt u niet? Mag u, door het werk van Gods genade, komen aan Gods genadetroon? Dan komt u altijd in verootmoediging, in boetvaardigheid, als een verslagene van geest en een gebrokene van hart. Dan komt u, omdat u getrokken wordt, met koorden van eeuwige, eenzijdige zondaarsliefde. Want een mens komt uit zichzelf nooit. Daarmee is onze doodstaat in Adam getekend. U komt omdat God het wil, enkel uit genade.

DE TROON DER GENADE

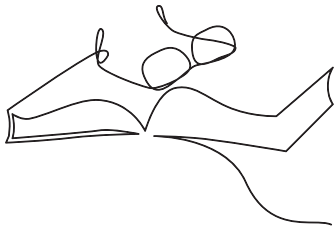
Voor zondaren valt het eeuwig mee aan de troon van Gods genade. Want Zijn troon is een troon van genade, overvloeiende voor de grootste van de zondaren. Om Jezus' wil ontfermt Zich de Heere over armen en ellendigen. Niets uit hen, maar alles uit Hem, zo reizen zij naar het hemelse Jeruzalem.

'Zij zullen komen, uit de grote verdrukking. Zij hebben hun klederen gewassen en hebben hun lange

klederen wit gemaakt in het bloed des Lams. Daarom zijn zij voor de troon Gods en dienen Hem dag en nacht in Zijn tempel; en Die op de troon zit, zal hen overschaduwen. Zij zullen niet meer hongeren en zullen niet meer dorsten, en de zon zal op hen niet vallen, noch enige hitte. Want het Lam, Dat in het midden des troons is, zal hen weiden, en zal hun een Leidsman zijn tot levende fonteynen der wateren; en God zal alle tranen van hun ogen afwissen' (Openb. 7:15-17).

*Sinds de
Pinksterdag is
Gods Kerk in
ondertrouw.*

VERBODEN TE HELPEN

Vergis u niet! Het is echt waar dat er mensen zijn die worstelen met hun seksuele gerichtheid. En ook zijn er mensen die zich niet thuis voelen in hun lichaam.

Het gebeurt dus echt, en dat is niet iets om lacherig over te doen of mee te spotten. Het moet verschrikkelijk zijn voor mannen die zich vrouw voelen, voor een vrouw die meent dat ze man had moeten zijn. Of voor mensen die zich niet thuis voelen in de traditionele tweedeling van man en vrouw, en die zich dus non-binair noemen. Je zou hen graag willen helpen, maar dat mag niet (meer).

WORSTELLEN

Intussen is het een lange lijst geworden, van soorten die te onderscheiden zijn. Vaak wordt het aangegeven als LHBTIQ+, waarbij de + aangeeft dat er nog een reeks mogelijkheden zijn. En hoe zorgvuldig we er ook mee om willen gaan, het moet toch gezegd worden dat het steeds verder doorwoelt, ook in de samenleving. Er zijn gevallen bekend waarin een halve klas van een mbo-school zich afvraagt wat hun seksuele identiteit of hun genderidentiteit nu eigenlijk is.

En het moet ook eerlijk gezegd worden dat dit soms ook wel wordt opgewekt. Onlangs hoorde ik van kinderen die in het buurtspeeltuintje regelmatig speelden met een kind dat er steeds anders uitzag. Het bleek dat het elke dag mocht kiezen, of hij/zij/het er uit wilde zien als een jongen of als een meisje. Of dat heel veel stabiliteit in het leven van dat kind geeft, is natuurlijk geen vraag.

En eerlijk is eerlijk, in het verleden is er niet altijd op zorgvuldige manier omgegaan met mensen die worstelden met hun identiteit. Daar hebben we ook als gereformeerde gezindte vaak te gemakkelijk langsheen geleefd, of we hebben deze mensen en hun familie aan hun lot overgelaten. Inmiddels wordt er veel meer aandacht aan gegeven, maar wel altijd onder de restrictie van de Bijbelse lijn. En dat wringt, ook in de politiek.

STRAFBAAR

Niet voor niets was er door een aantal Tweede Kamerleden een initiatiefwet bedacht waarin staat dat, als iemand worstelt met zijn identiteit, er geen hulp geboden mag worden met het oogmerk om dat te veranderen. Na veel kritiek van de Raad van State en van wetenschappers is daaraan toegevoegd dat die hulp niet 'stelselmatig of anderszins indringend' geboden mag worden.

En daar zit een enorm risico. Alleen al voor de ouders van een

kind dat de weg naar transitie inslaat. Als ouders daarin tegengas geven, als ze wellicht psychologische hulp inroepen of anderszins, dan valt het niet uit te sluiten dat ze strafbaar gesteld worden. En datzelfde geldt ook voor mentoren op scholen of het pastoraat binnen de kerken.

Immers, als een leerling zich meldt bij zijn leraar, of als een catechisant tegen zijn predikant of ouderling vertelt dat hij of zij worstelt met deze problematiek, dan is zo'n gesprek per definitie zeer indringend. En als het gesprek een paar keer herhaald wordt, is het ook stelselmatig te noemen. Als die jongere een aantal jaren later 'uit de kast komt' en terugdenkt aan die periode van gesprekken, dan kan het zomaar zijn dat de herinnering er is dat er 'altijd maar weer' werd gelezen uit de Bijbel en 'altijd maar weer' werd gebeden. Of dat niet stelselmatig en indringend was.

IN DE KOU

Intussen bleek tijdens een debat in de Eerste Kamer dat een kind op elke leeftijd mag beginnen met sociale transitie door bijvoorbeeld een andere naam aan te nemen of zich anders te kleden. Een twaalfjarige mag puberteitsremmers slikken, en op je zestiende mag je hormoonpreparaten gebruiken, waardoor je lichaam onherstelbaar wordt beschadigd. Dat mag allemaal. Maar een jongere van zeven-tien jaar mag niet om hulp vragen

In de rubriek Meelezen lezen we dit jaar delen uit het boek "De godvruchtige avondmaalganger" van Petrus Immens (1664-1720). Immens was vanaf 1697 tot aan zijn overlijden predikant in Middelburg.

DE GODVRUCHTIGE AVONDMAALGANGER

HOOFDSTUK 7

Over de achteruitgang van Gods kinderen in de beoefening van het geestelijk leven.

met het oogmerk om te worden zoals God het in de zeer goede schepping bedoeld heeft, namelijk 'man en vrouw schiep Hij hen'.

Met deze Wet strafbaarstelling conversiehandelingen laten we deze jongeren dus gewoon in de kou staan. Ze mogen niet eens geholpen worden. En ook hun ouders staan in de kou, doordat ze niet zomaar hulp kunnen en mogen inroepen voor een minderjarige. Of als het een meerderjarige betreft, dan is de zeggenschap geheel verdwenen. Dat bleek uit het aangrijpende verhaal in De Telegraaf van ouders die de noodklok luidden: 'Ons kind is verminkt', zo staat er in de kop van het artikel. En ze vertellen dat hun dochter haar borsten had laten amputeren, en toen ze wat tegengas wilden geven in de genderpoli, werd de moeder door haar dochter te verstaan gegeven dat ze beter kon vertrekken. Verboden te helpen!

Wat een leed, wat een verdriet. Allemaal gevolgen van de zonde, waardoor wij als mensen zo losgezogen zijn van God, dat we Zijn goede schepping willen verbeteren of veranderen. En waarbij we het kwijt zijn: 'En zie, het was zeer goed'.

Hij doet het ook om Zijn trouw en de onveranderlijkheid van Zijn verbond te bevestigen, ondanks de ontrouw van Zijn kinderen. Want hoe groot het verval ook is, er is bij de Heere een tijd van welbehagen om de neergebogen zielen weer op te richten. God doet dit ook wel om een waarschuwend voorbeeld voor anderen te laten zijn. Zijn doel is dan dat zij bij het zien van een dergelijke inzinking waakzaam zijn en zelfs niet voor de allereerste keer de gelegenheid hebben in zo'n situatie terecht te komen, maar nauwgezet en trouw tegenover de Heere te handelen.

OORZAKEN BIJ DE GELOVIGEN

Er zijn echter vooral oorzaken te zoeken aan de kant van de gelovigen zelf. God is immers voor niemand een dorre woestijn of een land van uiterste duisternis (Job 10:21). De schuld is aan hun kant te zoeken.

Er kunnen verschillende oorzaken voor zijn. Allereerst wel een ernstige zonde of zonden waarin men gevallen is zonder echter daaruit op te staan en terug te keren tot de Heere om als een boetvaardige verzoening te zoeken in het bloed van Jezus. Als men onder één zonde ongevoelig kan blijven, volgt er spoedig een tweede. Zo was het met David.

Het is ook mogelijk dat men te veel leefde uit de gevoelige genade en ervaringen van Gods liefde. En toen dat licht verflauwde, werd men in hevige twijfel gebracht en raakte men weleens moedeloos. Door die moedeloosheid ging men de plichten tegenover God nalaten, en werd men vanzelf slordig in zijn leven en traag.

Een derde oorzaak is dat men Gods goedheid en liefde niet hartelijk genoeg en met een onvoldoende teer gemoed heeft beantwoord. Men werd juist afstandelijk, achteloos en lauw tegenover de Heere. De nabijheid van God was niet meer zo dierbaar.

EEN WEG TOT GENEZING

Maar het is niet voldoende het verkeerde te zien en de oorzaken daarvan nagespeurd te hebben. Als men zo'n afgedwaald mens op zijn weg wil doen terugkeren, moet men hem ook de middelen aanwijzen. Kom dan, achteropgeraakte en trouweloze bondgenoten, die moeten zeggen: 'Och ja, dat is mijn toestand!' Kom, sta eens stil, probeer er eens rustig bij stil te staan, zet uw hart eens op uw wegen (zie Jer. 31:21). En laat ik in Gods Naam en van Zijnentwege eens vragen: 'Hoe komt het dat u nu zo'n ongevoelig hart hebt en zo achteruitgegaan bent in het dienen van God? Vindt u daar dan minder lieflijkheid in dan in die tijd toen u zich voor het eerst aan Hem verbond? Is er nu meer een wezenlijk genoegen in de dingen van de wereld dan toen u haar voor eeuwig de scheidbrief gaf en uw hart aan God toevertrouwde? Of hebt u ooit onrecht in God gevonden?

Leef dicht bij uw hart en let er voortdurend op waar dat naar uitgaat. Dat zal u voorzichtig maken, en dan zult u het ook direct merken als het van de Heere afwijkt (Spr. 4:23).

L. VAN DER TANG, RHENEN

EZAU NAM ZIJN VROUWEN UIT DE DOCHTEREN VAN KANAÄN

Beste jongeren,

Jullie en ik leven zo'n 4000 jaar na Izak en Rebekka. Hoewel Gods Woord onveranderd is en God dezelfde God is, en wij ook in veel opzichten dezelfde zijn, namelijk van nature onverbeterlijke vijandige zondaren, is er in de wereld om ons heen veel veranderd. En dat doet veel met ons. Gezonde relatievorming is minder vanzelfsprekend dan ooit. Steeds minder mensen trouwen en steeds meer huwelijken lopen bovendien op de klippen.

Wat zijn de punten die er anno 2026 zoal spelen op het gebied van relatievorming? Vorig jaar publiceerde de stichting Bijbels Beraad M/V een zogenaamde nul-meting over relatievorming in onze gezindte. Het was een poging om de belangrijkste aandachtspunten in kaart te brengen. Bovendien loopt er momenteel een onderzoek samen met Yona naar het gebruik van AI bij relatievorming. Ik wil wat hoofdlijnen samenvatten. Misschien herken je je niet in alle punten, maar wel in sommige. Het helpt je om je van deze punten bewust te zijn, ook omdat we vervolgens wat dieper gaan nadenken over de vraag wat nu eigenlijk Bijbelse relatievorming is.

• VAKER VIA INTERNET

Allereerst, het blijkt dat wanneer het gaat over dating en partnerkeuzes, jullie steeds vaker een partner via internet vinden, al is het maar dat het eerste contact via social media ontstaat.

De keuzemogelijkheden die je hebt zijn daarmee ook enorm toegenomen.

Dat kan soms verlamdend werken en maken dat je de keuze voor je uitschuift. Het kan je ook veel onzekerheid geven. Wie is de ware? Het leidt er ook toe dat jullie verwachtingen hoger zijn. De keuze moet een geweldige keuze zijn. Single blijven wordt door jullie vaker dan vroeger als een reële optie gezien.

Jezelf kunnen ontplooien vinden jullie vaak belangrijk. Bij een relatie vraag je je daarom af: 'What's in it for me?', wat levert het mij op? Je vindt het soms moeilijk om je voor te stellen dat je als man of vrouw tot je recht kunt komen door zelfovergave en zelfopoffering. Het maakt ook dat je het soms ingewikkeld vindt om je aan een relatie te wijden ten opzichte van andere vriendschappen.

Er wordt door jullie daarom vaak diep nagedacht over de timing

van het aangaan van een relatie, zo zegt het onderzoek. Past het nu in mijn leven? Of zijn er andere dingen die ik eerst wil doen? Het officieel aangaan van een relatie stellen jullie nogal eens uit. En een huwelijk plan je heel zorgvuldig. Eerst moet alles voor elkaar zijn.

Daar komt bij: jullie zijn gewend aan snelle bevrediging van behoeften en kunnen soms lastig omgaan met uitgestelde verwachtingen. Let maar eens op de aankopen die je online doet. Dit wordt soms ook zichtbaar in de constante behoefte aan online contact in een relatie.

GEREMDE OUDERS

Jullie ouders voelen zich geremd om zich actief te bemoeien met jullie relaties, hoewel ze er best wat van vinden. Ze weten niet goed in hoeverre het wijs is om zich met jullie relaties te bemoeien. Ze voelen dat er een generatiekloof is. Ze vinden het

moeilijk om uit de Bijbel af te leiden welke rol zij hebben.

Jullie ouders, en ook andere opvoeders, zien dat jullie soms een lossere seksuele moraal hebben dan goed is. Maar ze vinden het lastig om hierover te spreken. Jullie daarentegen ervaren een grote kloof tussen verwachtingen van je ouders en andere opvoeders, namelijk geen seks voor je huwelijk, tegenover de vanzelfsprekendheid hiervan in de wereld om je heen. Dit hangt ook samen met de seksualisering van de samenleving en de impact van porno. Er wordt ook onder jullie helaas tamelijk vaak porno gekeken en online seksueel geëxperimenteerd.

De gevolgen hiervan zijn groot. Het legt een enorme hypotheek op relaties. Het misvormt je denken over seksualiteit. En als je met een verslaving een huwelijk ingaat, kan dit heel ontwrichtend zijn.

BREAK-UP ALS OPTIE

Verder is er veel gaande wanneer het gaat om hechting en duurzaamheid van relaties. Het aantal echtscheidingen neemt toe, en dus ook het aantal van jullie dat opgroeit in gebroken gezinnen. Dat doet veel met je! Het heeft grote invloed op het beeld en de verwachtingen die jullie hebben van een relatie. Een break-up zien jullie als optie waar je rekening mee moet houden. Dit zet een rem op volledige toewijding en vertrouwen, en geeft extra reden om te kiezen voor korte-termijnbelangen.

Bovendien, sommigen van jullie hebben wisselende contacten waarin je best ver gaat, ook op seksueel gebied, zo zegt het onderzoek. Dat maakt het vervolgens lastig om je echt aan iemand te hechten.

En dan is er tenslotte AI. Chatbots beginnen een flinke rol te spelen bij relatievorming, op meerdere manieren. Er worden bijvoorbeeld allerlei adviezen gevraagd. Soms wordt dit ook wel ‘therapeutisch’

gebruik van AI genoemd. Denk bijvoorbeeld aan vragen als: “Ik kan niet echt mezelf zijn als ik bij mijn vriend of vriendin ben; wat nu?”, of: “Ik voel me niet begrepen, hoe ga ik daar mee om?”

WAT IS BIJBELS?

Je voelt wel aan, als je de geschiedenis van Izak en Rebekka naast deze ontwikkelingen legt, dan lijkt er sprake te zijn van totaal verschillende werelden, die niets met elkaar van doen hebben. Op een bepaalde manier is dat beslist waar. Denk alleen al aan de rol van digitale media. Toch zijn de overeenkomsten groter dan de verschillen. Immers, het probleem van mensen in die tijd was dat ze van nature zelfgericht waren, hun eigen god wilden zijn, allerlei vormen van afgoderij bedreven, en Gods geboden met voeten traden. Dat zijn nog steeds de grootste problemen die ook in onze tijd spelen, ook al is de wereld een andere.

Iemand als Ezaü staat model voor die soort van mensen in de tijd van de aartsvaders. Hij wilde meer dan één vrouw en regelde ze zelf. Hij koos voor heidense vrouwen, dwars tegen de wens van zijn ouders in. Kortom, hij deed precies waar hij zelf zin in had. Daarom, de vijf tijdloze lessen die we trokken uit de geschiedenis van Izak en Rebekka staan recht overeind,

namelijk: erkenning van Gods voorzienigheid, relatievorming als zaak van gebed, kinderlijke Godsvreze, goede betrokkenheid van ouders, en het belang van liefde.

HAAKS

De cultuur van onze tijd staat hier haaks op. De gevolgen zijn groot. Veel huwelijken die stuklopen. Ontwrichting in gezinnen. Ingrijpende problemen, zoals pornoverslaving en misbruik. Dat geldt helaas ook voor onze gezindte.

Toch zijn er ook in onze tijd voorbeelden van gezegende huwelijken die lijken op dat van Izak en Rebekka. Misschien is dat zo bij jouw ouders. Dat is een groot voorrecht! En anders zijn ze er misschien in je familie, of in de kerk waar je bij hoort. Let op die goede voorbeelden. Daar leer je veel van, nog meer dan van het lezen van dit artikel!

*Gezonde
relatievorming
is minder
vanzelf-
sprekend
dan ooit.*

L. van der Tang is ouderling in de Gereformeerde Gemeente in Nederland te Rhenen. Deze reeks artikelen zal vrijwel tegelijkertijd ook in De Wachter Sions, kerkblad van de Gereformeerde Gemeenten in Nederland, verschijnen.

► wordt vervolgd

DE ZEGEN VAN DE RUST

We lezen in Genesis 2 vers 2 en 3: 'Als nu God op de zevende dag volbracht had Zijn werk dat Hij gemaakt had, heeft Hij gerust op de zevende dag van al Zijn werk, dat Hij gemaakt had. En God heeft de zevende dag gezegend en dien geheiligd; omdat Hij op denzelven gerust heeft van al Zijn werk, hetwelk God geschapen had om te volmaken.'

Uiteraard was God niet moe. Maar het was goed, het was vol, zelfs vol-maakt. Het werk van de Schepper was volbracht! Het beantwoordde geheel aan Gods doel. Daarna is er veel gebeurd, is er veel verzondigd en stukgemaakt. Daarom schreeuwt alles om een nieuw begin uit God. Een nieuw begin door het Woord en het werk van de Hérschepper. Van Hem Die aan het kruis riep: 'Het is volbracht'.

Op de eerste dag van de week horen we de echo hiervan door de hemelse aanvaarding van dit volmaakte werk. Vooral op deze rustdag klinkt deze roep in Gods huis van Godswege door. Klinkt die ook door in uw hart, in uw huis? Ja, juist op déze dag, de dag van de Heere en van Zijn werk alleen. Welnu, dáárom rusten we nu. We stoppen dan (tijdig) met werken. We vragen om alleen maar Góds werk in ons hart en in ons midden en alom. 'Want Uw is het Koninkrijk en de kracht en de heerlijkheid in der eeuwigheid'. Dat blijft alleen maar over aan het

einde van onze armzalige gebedjes. Terwille van Gods volbrachte werk moeten wij, nee, mogen wij rusten. Wat een zegen!

AANSPORING

Bij het rustdaggebed wordt nog meer uitleg, worden nog meer redenen gevoegd. Wat is de Heere toch wijs en goed.

Het is opvallend dat het vierde gebod positief is opgesteld. Het begint niet met: 'Gij zult niet...' zoals in de wet des Heeren acht keer het geval is. Het vierde gebod begint met: 'Gedenk!' Dit gebod leent zich niet voor een negatieve benadering. Daarom vraagt ons Heidelbergse troostboek alleen maar naar: 'Wat gébiedt God in het vierde gebod?' Er staat geen vraag: 'Wat vérbiedt God?' Er wordt geen lijst van verboden gepresenteerd. God bedoelt positief onze rust!

Daarom voegt de Heere er nog een vijfde argument aan toe, om ons tot het heiligen van de rustdag aan te sporen: 'Denk er toch aan, deze dag is van de Heere en niet van jou. Denk er toch aan, met deze rustdag is een scheppingsritme gegeven dat zo heilzaam is. Denk er toch aan hoe belangrijk het sámen rusten is. Denk er toch aan dat het gaat om het volbrachte Godswerk in schepping en verlossing'.

DE ZEGEN

Dan volgt het vijfde en laatste aspect. Wat hier op het spel staat,

is de zegen van God. Als er geen zegen is, houden we de vloek over. Het gaat om de rust, anders blijft de onrust. Er is geen derde mogelijkheid. Luister daarom naar de aansporende woorden van de Wetgever Zelf. Na het: 'Want in zes dagen...' zegt Hij: '... daarom zegende HEERE de sabbatdag'. Dat is het vijfde en laatste aspect van het rustdaggebed dat we ons en onze gezinnen willen inscherpen.

Samengevat luidt het vierde gebod: Denk eraan dat je deze dag heiligt, want de Schepper deed en wilde dat al in het paradijs. Daarom is hier zegen aan verbonden. Bij denken hoort dus heiligen, en bij heiligen hoort zegen.

Wat houdt die zegen dan in? Die is velerlei, persoonlijk, huishoudelijk, kerkelijk en maatschappelijk. We beperken ons hier tot de kern. Het middel voor deze zegen is de Woordbediening (Heidelbergse Catechismus, antwoord 103 a). De vruchten van deze zegen zijn de sabbatswerken (antwoord 103 b tot en met f), en de doorwerking van deze zegen blijkt op de zes dagen daarna (antwoord 103 g). Want er blijft een sabbatsrust over voor het volk van God. Vanuit de grond van mijn hart bid ik u déze zegen toe! Laat de genoemde vijf aspecten daarom ons geweten en onze levenspraktijk stempelen.

'... maar de zevende dag is de sabbat des HEEREN uws Gods, dan zult gij geen werk doen.'

DE GENEGENHEID OM TE KOMEN

We schreven eerst over het recht om tot Christus te komen. Vervolgens over de kracht daartoe. Nu nog over de genegenheid om te willen komen.

Hierover schrijft Avinck in de derde preek van zijn "Praktikale verhandelingen", over Jeremia 2:31b: 'Waarom zegt dan Mijn volk: Wij zijn heren, wij zullen niet meer tot U komen?' In deze preek toont hij aan dat de wil van de mens zo verdorven is dat we niet willen komen tot Christus, zelfs niet op de ernstigste en liefelijkste nodigheden. En ook een door Gods Geest overtuigde zondaar wil niet tot Christus komen om door Hem gezaligd te worden, zolang hij niet door de Heilige Geest gewillig gemaakt wordt. Zo diep zit de vijandschap tegen vrije genade in het hart van de mens, dat hij in zichzelf totaal afgebroken en van al zijn eigen gerechtigheden afgebracht moet worden, eer hij gewillig is om om niet, uit genade door Christus behouden te worden. 'Omdat onze trotsheid, hoogmoed en ons zelfbetrouwen van nature zo heersend en geweldig zijn, dat wij nooit aan Christus en het Evangelie zullen gehoor geven, zo wij niet van dat alles ontbloot worden door vernederende en verootmoedigende genade', zo schrijft Avinck.

PLAATSMAKEND WERK

Hierin zien we duidelijk getekend dat er een plaatsmakend werk voor Christus door de Heilige Geest in onze harten moet plaatsvinden. En dat plaatsmakende werk is overtuiging van zonde en ontdekking van ons bestaan. Overtuiging van zonde laat ons zien wat we bedreven

hebben met gedachten, woorden en daden. Dat verootmoedigt ons en doet de zonden betreuren en belijden voor God. De ontdekking van ons bestaan laat ons zien dat in ons hart alle zaden van boosheid wonen en dat we van het uur van onze ontvangst de voorwerpen zijn van Gods toorn. Ontdekking leert ons ook dat al onze gerechtigheden voor God van geen enkele waarde zijn (Jes. 64:6). Die gerechtigheden moeten dus worden afgebroken tot op het fundament. Dat kan de Heere doen in een ogenblik, zodat alles ineens stort. Meestal is het een proces waar kortere of langere tijd overheen gaat. Maar zolang we onze gerechtigheden niet geheel hebben verloren, is er geen plaats voor een volkomen Zaligmaker. En Christus wil geen halve Zaligmaker zijn (HC, Zondag 11).

Thomas Boston beschrijft deze afbraak van alles buiten Christus in zijn "Viervoudige staat", het gedeelte over de twaalf bijlslagen. Wat is het te vrezen dat velen Jezus aangrijpen met een natuurlijk vermogen, zonder ooit van alles afgebracht te zijn. Dat afbreken van alle gronden buiten Christus wordt ook wel een sterven genoemd. Paulus zegt: 'Ik ben door de wet der wet gestorven, opdat ik Gode leven zou'. Het is een weg die we niet begeren en waar we tegen vechten. We willen onszelf handhaven. Maar wat een zegen als ons alles uit handen wordt geslagen. Dan is het van onze kant

verloren. Dan erken ik dat God rechtvaardig is als Hij me geen genade bewijst. Dat erken ik met mijn hele hart. Dat is afsnijding van al onze eigen gerechtigheden.

ONTFERMENDE LIEFDE

Wat een wonder als dan de Zaligmaker Zich door Zijn Woord in mijn ziel openbaart. Dan zie ik al mijn zonden in het licht van Zijn ontfermende liefde. Dat doet me diep buigen. Dan is er ook die hartelijke overgave aan Hem. Heere, wilt U zo een hebben? Hier hebt U me met al mijn zonden en ellenden. 'Ja', zegt die dierbare Jezus, 'zo ben je welkom, zo wil Ik je zaligen, zo ben je het meest gepaste voorwerp voor Mijn genade en liefde'. Hier zinkt de ziel in aanbidding neer, zoals de blindgeborene die Jezus aanbad nadat Hij tot hem had gesproken: 'En gij hebt Hem gezien, en Die met u spreekt, Dezelve is het'. Hij sprak: 'Ik geloof, Heere!' En hij aanbad Hem. Dan krijgen die twee kleine woordjes uit Openbaring 22:17 hun volle betekenis voor de ziel: 'Om niet'.

Ik geloof dat we mogen stellen dat in de prediking van het Woord de genoemde zaken alle drie dienen door te klinken. Het **recht** om te mogen komen krachtens de ernstige en welgemeende aanbidding, de **kracht** om te kunnen komen door het wonder van de wedergeboorte en de **genegenheid** om te willen komen door het plaatsmakende werk van de Heilige Geest.

Onstuimige zee

Jullie hebben allemaal weleens met storm aan de zee gestaan. Zeker als je vlak bij de kust woont. Grote golven met witte schuimkoppen. Indrukwekkend om te zien en te horen.

*Hoe hoog
de golfslag in
jouw leven
ook is, Hij ziet
en peilt
jouw nood.*

Metershoge golven beuken tegen de zeewering aan en komen rollend op het strand af. De kracht daarvan moeten we niet onderschatten. Zouden de golven je raken, dan is staande blijven onmogelijk. De onstuimige zee kun je ook op jouw eigen leven betrekken. Wat kunnen de golven van tegenslag, teleurstelling, verdriet en zorgen soms over je leven rollen. Aanvechting, beproeving, onzekerheid en bestrijding kunnen door jou als metershoge golven ervaren worden. Wat een onstuimige levenszee. Je dreigt er in onder te gaan. Dan had een zee van rampen jou versmoord (Ps. 124:3, ber.). Heere, ik verga! (Mark. 4:38). Dat was ook de ervaring van Jezus' discipelen. Nadat er vijfduizend mannen eten hadden gekregen, gaf Jezus bevel aan Zijn discipelen over te varen naar de andere kant van het meer van Galiléa. Terwijl de Heere Jezus Zelf

Zich afzondert om te bidden, steken Zijn discipelen het water over. Bij hun overtocht komen ze in een storm terecht. Onstuimige golven teisteren het schip. Met uiterste krachtsinspanning proberen ze het schip aan de overkant te brengen. Jezus wandelt hen tegemoet. Terwijl zij denken een spook te zien, openbaart Jezus Zich. 'Zijt welgemoed, Ik ben het; vreest niet' (Mark. 6:50). Hij klimt aan boord en de storm stilt. Hoe hoog de golfslag in jouw leven ook is, Hij ziet en peilt jouw nood. Hij wil voor uitkomst zorgen. Hij hoeft maar een handwenk te doen (Ps. 89:5, ber.) en de zee komt tot rust. Met de Heere aan boord van jouw levensschip kun je door de onstuimige levenszee en leidt Hij je eens in de veilige haven.

LEZEN: MARKUS 6:45-51

de **Saambinder**

**Vraag van de week:
Welke vijand van David werd
onthoofd te Abel en zijn hoofd
werd over de muur geworpen?**

Antwoord op de vraag van vorige week:
*De drie dochters van Job heten Jemíma, Kezía
en Keren-happûch*
Job 42:14

*'Het geloof heeft
lange armen
en reikt zeer ver'.*

ds. I. Kievit

BIJ DE VOORPAGINA:

GEREFORMEERDE GEMEENTE 'S-GRAVENZANDE

In 1979 ontvangt de gemeente van 's-Gravenzande voor het eerst een eigen predikant in de persoon van ds. M. Golverdingen. Het bericht dat hij het beroep heeft aangenomen, leidt tot blijdschap en verwondering in de gemeente. In de kerkbode wordt daarover opgemerkt: 'Deze blijde tijding bereikte ons maandagmorgen 25 juni. Als een lopend vuurtje ging het door 's-Gravenzande, Hoek van Holland en Monster. Binnen zeer korte tijd was bijna iedereen ingelicht. Wat een vreugde, wat een verwondering. Er waren leden die het zo maar niet konden geloven; zij belden anderen om zekerheid te hebben. Dat is niet zo vreemd. Zeker niet wanneer we bedenken dat we 43 jaar na het ontstaan en 32 jaar na de instituering van onze gemeente voor het eerst een eigen predikant mogen ontvangen. Op die maandag waren vele telefoonlijnen, lokaal en interlokaal, bezet. Er was – met eerbied gesproken – ook een andere lijn bezet, de lijn naar Boven. Als u die lijn had kunnen afluisteren, had u danktonen kunnen horen, opgezonden tot Hem, Die het hart van zijn knecht naar 's-Gravenzande had overgebogen'. Als ds. Golverdingen op 26 augustus 1984 afscheid neemt van de

gemeente, merkt hij op: 'Gedurende bijna vijf jaar mochten wij in vrede, liefde en innerlijke verbondenheid in uw midden verkeren'.

John, de schrijvende pelgrim

Prediker en schrijver

'Wat ben je toch druk aan 't schrijven, zegt Mary op een avond. 'Je hebt de hele avond nog niks tegen mij gezegd.'

'Het is zo vreemd met mij, Mary.

Ik ben maar een gewone ketellapper, die door de gemeente geroepen werd om te preken. Maar nu, nu krijg ik ook aandrang om de pen op te nemen. Ik ontmoet op mijn tochten mensen die zich kinderen van het licht noemen, de Quakers. Zij hechten meer waarde aan hun eigen visioenen dan aan de Bijbel. Zij willen niets weten van Christus' dood en opstanding. Ze gedragen zich heel bijzonder. Ik moet de pen tegen hen opnemen.' En John schrijft blad na blad vol. 'Mag ik het ook lezen?' vraagt Mary nieuwsgierig, als het geschrift klaar is.

'Ach, ik weet niet of het wel iets voor jou is, Mary.

Het is niet zo'n lieflijk geschrift. Het heet: 'Enige Evangeliewaarheden verduidelijkt', en ik heb erbij geschreven: 'Tegen die razende stormen van de verzoeking van de duivel die in deze tijd als vele schorpioenen uit hun bodemloze put losbreken.' Toch, ik voel dat ik ermee naar de drukker moet gaan.

Mary leest het openingswoord met de ferme taal. Haar ogen blijven rusten op de ondertekening: 'Uw dienaar in de Heere Jezus Christus, ofschoon minder dan de minste van alle heiligen.'

Na het verschijnen van dit geschrift krijgt John het nog drukker. Hij moet verschillende keren aan een debat deelnemen om zijn mening te verdedigen.

Hij is ondertussen meer prediker dan ketellapper geworden. Preekte hij eerst vooral in de buurt van Bedford, nu wordt zijn arbeidsveld steeds groter. Hij wil naar de donkerste plaatsen gaan, waar mensen weinig van het geloof afweten.

In 1658 wordt er opnieuw een jongetje geboren, dat naar zijn grootvader Thomas wordt genoemd. Maar Mary blijft erg moe na de geboorte van haar kindje. John blijft de avonden vaker bij haar thuis. Avonden waarop hij meestal aan tafel zit te schrijven.

L. VOGELAAR, SCHERPENZEEL

'PLOTSSELING OVERLEDEN, ONZE BEMINDE LERAAR'

Toen de kerk werd verkocht, nam de gemeente de hoeksteen mee. Die werd aangebracht in de kerk in Franklin Lakes.

In april 1899 bedankte oefenaar L. Boone uit Krabbendijke voor een beroep van Paterson-Peoples Park. Eerder die maand ontving de kerkenraad een brief van ds. D.B. van Smalen uit Rotterdam. Die beleeft dat hij twee jaar geleden het beroep uit Paterson had moeten aannemen. Dat hij nu al elf maanden door ziekte nauwelijks had kunnen preken, zag hij als straf op zijn ongehoorzaamheid. De ledenvergadering besloot geen nieuw beroep uit te brengen, maar het aan de predikant over te laten of hij op zijn eerdere beslissing terugkwam. Over het vervolg zwijgen de notulen. Niet ds. Van Smalen, maar ds. D. Versteeg uit Den Helder kwam naar Paterson.

Daarna kwam oefenaar J.C. Wielhouwer over uit Langstraat bij Ooltgensplaat. Ds. T. Hager bevestigde hem op 28 oktober 1906 tot predikant. Zending ds. D.J. Benjamin was daar wellicht bij, want de volgende dag sprak de kerkenraad met hem.

Ds. T. Hager bleef niet lang in de gemeente in Paterson waarvan hij een van de oprichters was. In 1896 vertrok hij naar Grand Rapids.

Ds. Wielhouwer trouwde met een meisje uit zijn eerste groep belijdeniscatechisanten, een dochter van ouderling J. Kuijper.

KERKVERBAND

Onder de naam 'Nederlandse Gereformeerde Gemeenten' had Paterson aanvankelijk een band met zustergemeenten in Passaic, Grand Rapids en Fremont. In de jaren 1902-1906 was Paterson verenigd met een gemeente in het naburige Lodi: om de drie maanden classisvergadering, eens per jaar kerkvisitatie en regelmatig een ruilzondag van ds. Versteeg met ds. I. Contant. Tien jaar was Paterson daarna een vrije gemeente, totdat ze zich in 1916 weer aansloot bij de Nederlandse Gereformeerde Gemeenten, onze zustergemeenten overzee.

In 1917 kwam ds. C. van Adrichem naar Paterson. Hij ging er driemaal per zondag voor. In september 1923 bedankte hij voor een beroep uit Kalamazoo. De scribe was er blij mee: 'Moge de Heere hem nog

lang in ons midden doen blijven', schreef hij in het notulenboek. Vijf pagina's verderop moest hij echter een treurig bericht vermelden: 'Op 22 december is plotseling overleden onze geliefde en van allen beminde leraar', bijna 73 jaar oud, als gevolg van een hartaanval.

OVER DE GRENS

Voor het eerst was de gemeente langdurig vacant. In 1924 ging er tweemaal een beroepsbrief naar W. Bouman, hervormd godsdienstonderwijzer in Stellendam. In 1936 en 1938 correspondeerde de kerkenraad met ds. W. Baaij, die een vrije gemeente in Tholen diende. 'Nadat we met kerkenraad en gemeente gesproken hadden, zagen zij hun onwettige handelingen in', schreef ds. J. van Zweden echter.

Pas met de komst van kandidaat C. Hegeman in 1947 werd de vacature-Van Adrichem vervuld. De eerste vier maanden groeide het ledenaantal van 61 naar 125. Ds. Hegeman had geen grote gemeente, maar 's zondags én elke donderdag preken vroeg de nodige voorbereiding. Soms dacht hij terug aan wat ds. G.H. Kersten bij het afscheid had gezegd: 'Als er moeilijkheden zijn: dat je genade mag ontvangen ze niet tot mensen te klagen, maar tot God'.

Predikanten van Paterson-Peoples Park

Ds. T. Hager	1893 - 1896
Ds. D. Versteeg	1900 - 1905
Ds. J.C. Wielhouwer	1906 - 1915
Ds. C. van Adrichem	1917 - 1923
Ds. C. Hegeman	1948 - 1951
Ds. G.A. Zijdeveld	1956 - 1959
Ds. M. Heerschap	1960 - 1967

Tot Kerst 1956 waren de notulen Nederlandstalig.

► wordt vervolgd

GEZAG EN OVERHEID

Wat zegt de Bijbel over de overheid? Wat is een samenleving zonder gezag? Chaos, waarin het recht van de sterkste geldt.

1. Schriftgezag
2. Gezag in het gezin
3. Gezag in de kerk
4. Gezag op school
5. **Gezag en overheid**

De Bijbel laat ons zien dat God de overheid heeft ingesteld (Rom. 13; Mark. 12:17). De overheid staat in dienst van Hem en draagt gezag, met het oog op het welzijn van mensen. God bedient zich van personen, die Hij macht en gezag geeft: de regering, volksvertegenwoordigers, rechters en ambtenaren. Onze goede God gaf taken: de orde handhaven, het kwaad bestraffen, voor het goede zorgen, de kerkgang bevorderen en afgoederij bestrijden. Hij gaf hun ook middelen: wetten, rechtspraak en zelfs het zwaard.

Omdat de overheid een instelling van God is, is het niet om het even hoe wij als burgers tegenover de overheid staan. Het is onze plicht om (het gezag van) de overheid te erkennen en daarmee God te gehoorzamen. Deze erkenning en gehoorzaamheid zijn niet vrijblijvend. Moeten wij als burgers altijd gehoorzamen? Ja, behalve wanneer de (heilsame!) geboden van God in het geding zijn, of als er sprake is van onrecht. Dan is het zelfs onze plicht om daartegen te protesteren. De kerk heeft hierin een bijzondere roeping en verantwoordelijkheid.

VERTROUWENSCRISIS

Onze Generale Synode stelde in haar recente vergadering bij de bespreking van de gespannen vertrouwensrelatie tussen overheid en

samenleving de vraag: hoe leeft het gezag van de overheid onder ons? Laten we maar met de deur in huis vallen: niet zo best. De afgelopen decennia is het gezag van de overheid in ons land fors afgenomen. Vaak kwam dat door het handelen van de overheid zelf. Te denken valt aan affaires rondom toeslagen, gaswinning, stikstof, asiel. Denk ook aan ruzies, omgangsvormen en taalgebruik in Den Haag.

Vooraf tijdens de coronapandemie was de vertrouwens- en gezagscrisis tussen overheid en samenleving zichtbaar, toen individuele vrijheden en grondrechten met elkaar in botsing kwamen. Het gevolg was wantrouwen en protest.

Breed is het ongenoegen over de bekwaamheid, betrouwbaarheid en betrokkenheid van de overheid, ook binnen ons eigen kerkverband. Dit openlijk of stil protest uit zich thuis, op school, in de kerken, in de stembokjes en bij openbare manifestaties.

Is er ook een andere kant? Zeker! Er is genoeg reden om dankbaar te zijn over onze overheid: wij leven in een vrij, rijk en democratisch land. Wij kunnen ongestoord naar de kerk gaan en hebben onze reformatorische, door de overheid betaalde scholen. Het Bijbelse geluid mag nog altijd in de politieke vergaderingen klinken! Ook mogen we dankbaar zijn voor de onafhankelijke rechtspraak.

HOE NU VERDER?

Laten wij vooropstellen: het valt niet mee als belangen door overheidsoptreden worden geschaad. Dat geeft spanning en onzekerheid, persoonlijk en zakelijk! Onze democratische rechtstaat biedt gelukkig tal van mogelijkheden om bezwaar te maken en protest aan te tekenen om onze belangen te verdedigen; ook de gang naar de rechter staat voor ons open. We mogen van deze mogelijkheden gebruikmaken. Als reformatorische kerken doen wij dat ook regelmatig.

We mogen dankbaar zijn dat er ruimte is om Bijbelse en morele waarden bij de overheid aanhangig te maken. Erkennen wij het gezag van de Bijbel? Dan laten wij ons leiden door wat de Bijbel over de overheid zegt. Lees Spreuken 24:21; Handelingen 5:29; 1 Petrus 2:13-14; Titus 3:1-2. Dan erkennen wij ook de overheid als dienaar van God Zelf!

Christus geeft ons het goede voorbeeld. Hij erkent het wettelijk gezag, betaalt belasting en spoort de mensen aan te erkennen dat het gezag van God komt. Daarop is zegen te verwachten: 'een stil en gerust leven'.

Laat het gezag van de overheid en zeker ook het gebed voor de overheid onder ons (her)leven!

► slot

STUDIEDAG DE OPENBARING VAN CHRISTUS

Inmiddels is er een goede gewoonte ontstaan op initiatief van het curatorium en de docenten. Jaarlijks wordt een studiedag gehouden voor al onze predikanten. Dinsdag 30 juni was dat weer het geval.

Vorig jaar was het thema 'Het pastoraat rond het Heilig Avondmaal'. Nu ging het om de noodzaak van Christuskennis: Wat is de openbaring van Christus precies? Hoe werkt de Heilige Geest dat? Op welke manier wordt dit geoefend, ook door middel van het Heilig Avondmaal? Dat waren de zaken die ons deze dag bezighielden.

De voorbereiding en de organisatie verdienen alle lof! Het blijkt zeer waardevol om elkaar als broeders van hetzelfde huis op deze wijze te ontmoeten en ons te bezinnen op de wezenlijke zaken die ons bezighouden. D.V. 22 juni 2027 is de volgende studiedag. Hierbij de broederlijke oproep deze datum alvast te reserveren en hoog op onze prioriteitenlijst te plaatsen. Zo'n studiedag blijkt zo nuttig en nodig.

Het onderwerp was dus 'De openbaring van de Middelaar'. Door docent ds. D. de Wit werd dit exegetisch behandeld, met name vanuit het evangelie naar de beschrijving van Johannes. Ds. J.M.D. de Heer hield daarna een meer dogmatische inleiding. Juist het woord in-leiding introduceerde hij, om aan te geven dat het bedoeld was als een intro voor een meer uitvoerige gedachtenwisseling. Die mocht dan ook open en broederlijk plaatsvinden.

Ds. B. Labee opende de dag met het lezen van Johannes 13:1-17. Uit de uitleg van ds. De Wit bleek even later hoe de onderscheiden bevindelijke gangen zorgvuldig uit het geheel van het Johannesevangelie zijn af te leiden. De toetssteen voor onze bevinding blijft immers primair de Heilige Schrift en onze gereformeerde belijdenis. Ds. A.

Vergunst stelde al dat er onder ons 'een Babylonische spraakverwarring' heerst als het gaat om de verwoording van de bevindelijke zaken. We moeten ervoor bewaard worden dat iedereen dat op zijn eigen wijze invult. Vandaar de dringende oproep om Bijbels te funderen en duidelijk te maken wat ermee bedoeld wordt. We moeten geen uitdrukkingen gebruiken die verullend zijn of misverstanden wekken. De gemeente moet duidelijk onderwezen worden. Zo is een 'Woordopenbaring' niet mogelijk zonder de Persoon van de Middelaar. En een 'Persoonsoopenbaring' niet buiten het Woord. Het was een goede studiedag! De rector, ds. A. Schot, besloot de dag met een korte uitleiding naar aanleiding van 1 Korinthe 11:29: 'niet onderscheidende het lichaam des Heeren'.

DS. H. HOFMAN, GRAND RAPIDS (VS)

THE WORLDCUP EN MEER NIEUWS

Onlangs realiseerde ik me dat het aantal artikelen voor de rubriek 'Van Overzee' de laatste tijd schaars, misschien wel té schaars is geworden. Ik heb mezelf afgevraagd waarom dit zo is.

Laat ik maar eerlijk zijn: er wordt al zoveel over Amerika geschreven dat u van mij in ieder geval niets nieuws hoeft te verwachten. Ik ben ervan overtuigd dat men buiten de VS meer weet over Amerika dan de doorsnee-Amerikaan zelf. Helaas blijkt men het vaak ook beter te weten, zo blijkt nogal eens ... Ik zal u één ondeugend voorbeeld geven. Als ik wat te weten wilde komen over de Worldcup, wendde ik mij niet tot CNN of FOX, maar gewoon tot de NOS. Hiermee is gelijk gezegd en bewezen dat men zich buitenslands meer druk maakt over wie de bal bezat, dan - opnieuw - de doorsnee inwoner alhier. En dat geldt niet alleen het nieuws over koning voetbal.

PROPONEREN

Maar goed, Van Overzee gaat natuurlijk niet over voetbal, politiek en wat dies meer zij, maar over de correspondentieband die er al jaren over en weer mag zijn. Maar als ik schrijf dat student Rozeboom bevorderd is naar het derde studiejaar en mag gaan proponderen in de gemeenten is dat inmiddels oud nieuws natuurlijk. Het is wel goed nieuws overigens. Want er zijn overzee nog veel vacante gemeenten die uitzien naar de levende bediening van het Woord. Inmiddels gaat student Rozeboom de gemeenten langs en gezien de grote afstanden hier vergt dat veel energie en uithoudingsvermogen om dat zondag aan zondag te (mogen) doen. De Heere

geve bewaring, kracht en een goede opgang in de gemeenten.

Student De Wilde werd bevorderd naar het tweede studiejaar. Dat betekent voor een student hier dat hij een aantal proefpreken moet houden. Het woord dat wij hier bezigen voor proefpreek is 'trial-sermon'. En het Engelse 'trial' is in het Nederlands beproeving. Dat is wat anders dan slechts een proef of proeve. Het is in ieder geval voor de student soms meer een beproeving dan een proef. Toch acht ik deze proefpreken van groot belang in de vorming en de voorbereiding voor het uitgaan in de gemeenten.

Over proefpreken zijn overigens wel de nodige verhalen en anekdotes in omloop. Ik zal me maar beperken tot mezelf, want de nodige zelfspot ontbreekt in de praktijk nogal eens als het over anderen gaat.

EZECHIËL

Mijn eerste proefpreek ging over Ezechiël 34:16: 'Het verlorene zal Ik zoeken, en het weggedrevene zal Ik wederbrengen', enz. Ik voelde me erg aangetrokken tot deze tekst en vond ze alleszins geschikt voor een proefpreek. Alleen, het thema en de punten waren zaken waar ik niet uitkwam. Nu lag mij een uitspraak van wijlen oom Aart Hofman in het geheugen, die ooit - nadat hij de punten van zijn preek had genoemd - zei: 'Ik heb ze ook maar gestolen ...'. Welnu, dat gaf mij de vrijmoedigheid om dan ook maar een paar

punten te stelen. Ik nam ze, zonder toestemming, over van mijn vader. Zo gezegd, zo gedaan.

Na afloop vroeg mijn docent in het bijzijn van medestudenten en overige hoorders echter als eerste: 'Waar heb je je punten vandaan gehaald? Want met deze tekst en met deze punten heeft je vader mij bevestigd in Franklin Lakes ...'. Zo viel ik dus bij de eerste proefpreek al door de mand. En daar is het niet bij gebleven. Het zij zo.

BIJ- EN AFLEREN

De vraag mag gesteld worden of de Heere ook in proefpreken Zijn gunst en goedkeuring kennelijk geeft. Ik zou dat niet durven ontkennen. Al was het alleen maar in het afleren van bepaalde clichés of van zaken die de aandacht kunnen afleiden van hetgeen waarover het wezenlijk moet gaan als het zover is dat de student in de gemeenten zal voorgaan.

Het zal waar zijn dat curatoren en docenten er niet allereerst zitten om persoonlijk gesticht te worden. Maar één ding weet ik zeker: er is wel gebed of de Heere uit- en door wil helpen. En Hij helpt altijd. Soms helpt Hij je ook van je hoogmoed af. En dan heb je er weer wat bijgeleerd, of afgeleerd.

Een hartelijke groet van overzee.

EEN PIJL OP HET GEWETEN

De leiding van begrafenissen nam voor een predikant in de Friese dorpen bijna een hele dag in beslag. 's Morgens vroeg werd hij al in het sterfhuis verwacht, dan vond de begrafenis plaats, vervolgens ging de stoet huiswaarts en dan volgde het begrafenismaal.

Een predikant had bij de begrafenis de zogenoemde 'voorgang'. Dat hield in dat hij als eerste achter de lijkwagen liep. Dan volgden de mannelijke familieleden, naar graad van verwantschap. Een vrouw met enig aanzien, die niet tot de familie behoorde, werd gevraagd om de voorgang van de vrouwen te hebben. Achter haar kwamen dan de vrouwelijke familieleden, één voor één. Op de begraafplaats las de predikant uit de Bijbel en sprak hij een toepasselijk woord.

EEN MOEILIJKE TAAK

'Dicht bij de pastorie was een herberg, een verderfelijke plaats, vooral voor de jonge mensen'. Zo begon ds. J.D. van der Velden zijn relaas over een opmerkelijke begrafenis. Ook op zondagavond ging het daar dieptreurig aan toe. De vrouw van de herbergier wist wel beter, maar was langzaam maar zeker afgedwaald. Ze behoorde tot de Hervormde Kerk, maar een enkele keer was ze onder het gehoor van ds. Van der Velden, die predikant was van de Nederduits Gereformeerde Kerk in Buitenpost, een gemeente die haar wortels had in de Doleantie. Een zoontje van het echtpaar werd plotseling ziek. Ds. Van der Velden hoorde dit en ging op bezoek. Hij was wel niet gevraagd te komen, maar hij vond het zijn roeping ernaartoe te gaan. De man bleef in de gelagkamer, maar liet de predikant toe bij

zijn vrouw en hun kind. De predikant sprak ernstige woorden en deed een gebed. Toen het kind gestorven was, ging ds. Van der Velden weer op bezoek.

Maar hoe moest het met de begrafenis? De Hervormde Kerk was vacant en de consulent was verhinderd om de begrafenis te leiden. Op een middag kwam een van de burens, een spotter met God en godsdienst, namens de familie vragen of ds. Van der Velden de begrafenis wilde leiden, of hij ook de voorgang op zich wilde nemen.

Ds. Van der Velden zag daar erg tegenop. Weigeren durfde hij niet en mocht hij niet, maar een moeilijke taak lag voor hem. Er was niemand met wie hij zou kunnen spreken over de wezenlijke dingen, over het gewicht van dood en eeuwigheid.

OPROEP

De dag brak aan. Men was bijegekomen in de gelagkamer. Na wederzijdse begroeting en woorden van deelneming vroeg ds. Van der Velden om een Bijbel. Tot zijn verwondering was er een Bijbel, al werd hij niet gebruikt. De predikant schreef: 'Ik sloeg de Bijbel open om een gedeelte te lezen. Wat kon ik in deze omstandigheden beter kiezen dan de geschiedenis van het sterven van Davids kind uit 2 Samuël 12? En hoewel ik mij wel wachtte om bij mijn toespraak beslist te zeggen dat er verband bestond tussen de zonde

van het gezin en het sterven van het lieve jongetje, zo deed ik toch de ernstige vraag horen, die opriep tot zelfbeproeving, om ernstig voor Gods aangezicht te onderzoeken waarom en waartoe de Heere met Zijn slaande hand was gekomen. Ik mocht niet nalaten om op deze plaats der zonde tegen de zonde te getuigen, en tegelijk te wijzen op de rijkdom der genade in Jezus Christus voor het verslagen zondaarshart.'

Satan zat echter niet stil. Tegenover de predikant zat een man voortdurend cynisch naar de predikant te kijken. Zijn gezicht drukte een en al spot uit. Het werd de predikant te machtig, en hij zei verontwaardigd, en toch op een toon vol medelijden: 'Vriend, straks zien we elkaar weer voor de rechterstoel van Christus, dan zullen we duidelijk gewaarworden wie gelijk heeft, óf hij die voor dit Woord van God buigt en het liefheeft óf hij die dat Woord verwerpt en bespot. Gelooft u dat u dan gelijk zult krijgen?'

Ds. van der Velden schreef verder: 'Nog zie ik de man opeens verbleken, de spotlach was verdwenen. Het Woord had zijn geweten geraakt en ik kon ongehinderd voortgaan. Het is mij niet bekend of deze begrafenis geestelijke vrucht heeft afgeworpen, maar bevestigd werd ik in de kracht die van het Woord uitgaat, wanneer het als een pijl op het geweten zelfs van de spotter mag worden gericht.'

Besturen met wijsheid Tien kernwoorden uit Spreuken en Prediker

René Heij

uitg. De Banier; 167 blz., € 12,95.

Besturen met wijsheid

In de door de Guido de Brès-Stichting (wetenschappelijk instituut van de SGP) uitgegeven ReflectorReeks is het boekje "Besturen met wijsheid" van de hand van René Heij verschenen. Van hem verscheen in dezelfde serie eerder (2017) "Politiek met de Bijbel. Over het Schriftberoep in het publieke debat". Heij studeerde theologie en is raadslid voor de SGP in de gemeente Ermelo.

De opzet van deze bundel is duidelijk. Heij begint met een introductie op de Bijbelboeken Spreuken en Prediker. Daarna beschrijft hij aan wijsheid gerelateerde thema's uit de beide Bijbelboeken. De volgende tien kernwoorden uit de boeken Spreuken en Prediker staan centraal: vreze des HEEREN, wijsheid, onderwijs, betrouwbaarheid, rechtvaardigheid, zegen, barmhartigheid, ijdelheid, dankbaarheid en vergelding. Ieder kernwoord krijgt een eigen hoofdstuk en de hoofdstukken zijn steeds identiek qua opzet. De hoofdstukken beginnen met een kernachtige inleiding, vervolgens wordt het kernwoord aan de hand van enkele stellingen geëxploreerd en volgen conclusies en aanbevelingen. Ieder hoofdstuk sluit af met twee of meer herkenbare politieke casussen.

Het boek is een krachtig pleidooi voor praktische, christelijke politiek. Zij die actief zijn in de politieke realiteit van alle dag weten hoe lastig het vaak is om christelijke principes helder voor het voetlicht te brengen. Bovendien kan het echt een zoektocht zijn om wijze, Bijbels verantwoorde besluiten te nemen. Dit gaat vooral over de inhoud van christelijke politiek, maar Heij wijst er terecht op dat politiek die naar de naam van Christus genoemd is, ook gaat over houding en intentie. De buitenwacht let misschien wel meer op hoe christenpolitici in het leven staan dan op hun woorden en besluiten.

Door de beschrijving van de tien kernwoorden krijgen politici en bestuurders de spiegel van Gods Woord voorgehouden. Daarom is het bijzonder heilzaam om het eigen politieke bezig zijn te beschouwen in het licht van wat dit boek te bieden heeft.

E.G. BOSMA, RIJSEN

Boekaankondigingen

Vergeef ons

William Blair en Bruce Hunt

uitg. De Banier; 215 blz.; € 16,95.

William Blair (1876-1970) was zendeling in Korea ten tijde van een opwekking en beschrijft in het eerste deel het werk van Gods Geest in Pyongyang. Schoonzoon Bruce Hunt (1903-1992) werkte 48 jaar als zendeling in Korea. Hij vertelt in het tweede deel hoe na de opwekking de vervolging onder de Japanse overheersing en later het communisme steeds heviger werd.

In de binnenkamer

Thomas Brooks

uitg. De Banier; 114 blz.; € 18,95.

De puriteinse auteur Thomas Brooks (1608-1680) presenteert twintig overtuigende argumenten waarom het persoonlijke gebed essentieel is voor elke christen. Hij doet dit naar aanleiding van Mattheüs 6 vers 6: 'Maar Gij, wanneer gij bidt, ga in uw binnenkamer, en uw deur gesloten hebbende, bid uw Vader'.

Het pad naar de hemel

John Bunyan

uitg. De Banier; 90 blz.; € 12,50.

Bunyan beschrijft met Bijbelse bewijspplaatsen welke weg de 'hemelse voetganger' moet bewandelen. Dit werkje is herschreven door mevr. J. Kranendonk-Gijssen. Bunyan geeft het volgende advies: 'Verlangt u naar bemoediging? Houd u dan vast aan de beloften. Begin in ieder geval vroeg. Kies de rechte weg, loop snel en volhard tot het einde toe. De Heere geve u een voorspoedige reis. Vaarwel!'

Wij geloven en verblijden ons in God, Die wij belijden. Zingend belijden bij de Nederlandse Geloofsbelijdenis

Jan van den Brink

uitg. Lucas Boeken; 110 blz.; € 16,90.

De auteur heeft met veel liefde tot onze Nederlandse Geloofsbelijdenis berijmde liederen geschreven die gezongen kunnen worden op de wijs van de berijmde psalmen. Bijzonder is dat naast de liederen de tekst van de artikelen zijn geplaatst.

Hij komt, Hij komt om d' aard' te richten

ds. P. de Vries

uitg. Lucas Boeken; 76 blz.; € 12,95.

In deze paperback gaat dr. P. de Vries in op de plaats van het visioen van het duizendjarige rijk in het boek Openbaring. De spits van dit boekje is dat de zienswijze op het verloop van de dingen die moeten geschieden, ons niet mag afhouden van het bevel tot waken en bidden.

KERKNIEUWS

BEROEPINGSWERK

AANGENOMEN

naar Ridderkerk: kandidaat H.R. Keurhorst te Veenendaal die bedankte voor de overige op hem uitgebrachte beroepen.

BEROEPEN

te Terneuzen, kandidaat H.R. Keurhorst te Veenendaal. te Waardenburg, ds. G. van Manen te Elspeet.

BEDANKT

Voor Chilliwack (British Columbia, Canada), ds. M.H. Schot te Hendrik-Ido-Ambacht.

CLASSICAAL EXAMEN KAND. D. DE JONG

Het classicaal examen van kandidaat D. de Jong, die het beroep naar Wageningen heeft aangenomen, zal plaatsvinden op D.V. vrijdag 10 juli in het kerkgebouw van de Gereformeerde Gemeente van Barneveld-Centrum. Mannelijke (doop)leden zijn hartelijk welkom. Aanvang 19.00 uur.

Kerkenraad Barneveld-Zuid (roepende kerk)

HERHAALDE OPROEP VACATURE ONDERWIJS-ONDERSTEUNER ZGG

Zendingskinderen in Guinee zien nog steeds uit naar een leerkracht. Heb je ervaring voor de klas of heb je alleen de opleiding? Ben je betrokken op zendingswerk? Kun je beschikbaar zijn tijdens het schooljaar 2026-2027? Kijk dan snel op www.zgg.nl/vacatures voor meer informatie. De kinderen en hun ouders zien uit naar je sollicitatie.

VERSLAG AFSCHEIDSDIENST DS. M.G. VAN MIDDENDORP

Op dinsdagavond 23 juni jl. was de dienst ter gelegenheid van het afscheid van ds. M.G. van Middendorp van de gemeente Leerdam. Hij preekte over het afscheid van de apostel Paulus van de ouderlingen van Éfeze, uit Handelingen 30:31 en 32. Het thema was: 'Een woord ter afscheid', met drie gedachten: een gedenken, een bevelen en een Machtige.

1. De apostel heeft drie jaren in Éfeze gewerkt. Hij wekt de ouderlingen op het strand te Miléte in deze afscheidswaarden op om te waken en om op te letten. Net als toen, gaat de duivel ook nu rond om te verleiden. Wij willen er als Adamskinderen graag iets van de mens bij. Dominee heeft ook (ruim) drie jaren in de gemeente Leerdam, vermaand, gewerkt en gebeden.
2. De apostel raadt de ouderlingen van Éfeze. Zij zijn broeders, omdat ze ook in Christus zijn ingelijfd. Dit bevelen komt nu tot de ambtsdragers, leden en jeugd van de gemeente van Leerdam. Hij raadt hen om het leven bij de Heere te zoeken, want daar is het te vinden. Het woord Zijner genade: 'dat is het Evangelie, om daarmee uw geloof te versterken en daarin uw troost te zoeken'. De Heere is vrij in Zijn toepassing: wat Hij bij de een werkt in enkele dagen, is bij een ander een veertigjarig omzwerven.
3. Almacht is een van Gods deugden. Zoals voor de bouw van een huis vakmensen nodig zijn, kan alleen de almachtige God Zijn Kerk bouwen. Het erfdeel in de tekst ziet op het hemelse vaderland. Dat is niet te verdienen, maar de Heere geeft het op grond

van de verdienste van Christus. Wat hebt u als hoorders met al de preken gedaan? De preken zullen terugkomen in het oordeel op de jongste dag. Kon het zijn dat we daar samen de Heere eeuwig mogen gaan eren en loven, voor wat Hij heeft gedaan.

Na de preek sprak ds. Van Middendorp persoonlijke woorden tot gemeente, catechisanten, kosters, kerkenraad en familie. Vervolgens spreekt ds. J.C. Kriekaart namens de classis en de particuliere synode Zuid-West tot zijn vriend en broeder. Hij benoemt zaken die in Oosterland hetzelfde zijn, maar ook wat verschillend is: de taal. Ds. A. van Voorden, predikant van de plaatselijke Gereformeerde Gemeente in Nederland, spreekt namens de plaatselijke kerken en memoreert de eenheid die hij de achterliggende jaren ervaaude. Ten slotte spreekt ouderling P.D.C. Verrips de predikant en zijn gezin met dankwoorden hartelijk toe. Hij laat de dominee ten afscheid toezingen Psalm 147:7. Aan het eind van de dienst legt ds. Van Middendorp voor de laatste maal als eigen predikant de Aäronitische zegen (Num. 6:24-26) op de gemeente.

Kerkenraad Leerdam

WIJZIGINGEN KERKELIJK JAARBOEK

Blz. 39: het juiste telefoonnummer van ds. W. de Jong in Borssele is: 0113-745051.

Blz. 286: Met ingang van heden is de scriba en preekregelaar voor de gemeente in Terneuzen: A. van Langevelde, Reuzenhoeksedijk 12, 4533 PK Terneuzen; tel. 06-29453814; e-mail: scriba@gergemterneuzen.nl

VOOR ALLE IN DIT NUMMER GENOEMDE
TOEKOMSTIGE DATA GELDT:

INDIEN DE HEERE WIL EN WIJ LEVEN

BERICHTEN

VOORLOPIGE OPBRENGST ZENDINGSdag

Na de zendingsdag op 20 juni is de voorlopige opbrengst geteld. Het totaalbedrag is € 295.962,- (dd. 3 juli). Dit bedrag bestaat uit de collecte-bijdragen, sponsorgeld en andere giften. ZGG wil, na de Heere, alle gevers hartelijk erkennen voor de vrijgevigheid en betrokkenheid. Op www.zendingsdag.nl kunt u het morgenprogramma en een deel van het middagprogramma terugkijken of -luisteren. Mocht u nog een gift ter gelegenheid van de zendingsdag willen overmaken, dan kan dat naar ZGG, NL63 RABO 0322 4013 13, onder vermelding van 'Zendingsdag 2026'. Volgend jaar vindt de 70ste zendingsdag plaats in de Evenementenhal in Gorinchem. Zet de datum vast in uw agenda:

19 juni 2027. Laten we ondertussen de wereldwijde uitbreiding van Gods Koninkrijk gedurig meenemen in onze gebeden.

ZENDINGSFIETSTOCHT

Op woensdag 15 juli organiseren de zendingscommissies in de classis Goes een 'zendingsfietstocht' door de Zak van Zuid-Beveland. Er zijn routes van 10, 25 en 40 kilometer met een tussenstop bij zorgboerderij De Noordhoek in 's Heer Abtskerke. Ook is er de mogelijkheid voor een wandeling (4 tot 15 kilometer). Daarnaast is er een autotocht uitgezet door Zeeuws Vlaanderen en de Zak van Zuid-Beveland. Op de startlocatie houdt zendingswerker Carolien Geluk presentaties over het werk van ZGG in Albanië. Er is ook een schrijfkartenactie voor zendingswerkers en er zijn

kinderactiviteiten en kramen met consumpties en zendingsartikelen. De dag begint om 9.30 uur. Het huren van een fiets of tandem is mogelijk bij info@biketotaalbleek.nl of info@campingzwaakseweel.nl o.v.v. zendingsfietsdag Nisse (reserveren vóór 13 juli 12.00 uur). Voor meer informatie: zie de website van ZGG. Startlocatie: Fruitbedrijf Van Damme, Zuidweg 23, 4443 AA Nisse.

ZANGAVOND

Beekbergen - Kerk Geref. Gemeente, di. 14 juli, 19.30 uur, samenzangavond m.m.v. bovenstemgroep Doornspijk en vakantieweekkoor Beekbergen; Bijbelvertelling door ds. A. Verschuure; Bart Wilbrink, orgel; collecte voor Samen uit-vakantieweken voor mensen met een beperking.

KERKDIENTEN

ZONDAG 12 JULI 2026

Aagtekerke 9.30 en 18.30 uur ds. A.P. Baaijens; **Aalburg** 9.30 en 18.00 uur ds. W.J. Karels; **Aalst** 15.30 uur ds. J.B. Huisman; **Alblasserdam** 9.30 uur ds. G.W.S. Mulder; **Alphen aan den Rijn** 19.00 uur ds. B. Labee; **Amersfoort** 9.30 en 16.30 uur ds. W. Vischer; **Amsterdam** 18.30 uur ds. A.A. Brugge; **Apeldoorn** (locatie: Anklaarseweg 71, Apeldoorn) 10.00 en 16.00 uur (H.D.) ds. R.A.M. Visser; **Arnhem** 16.00 uur stud. B.J. Meulmeester; **Barendrecht** 10.00 en 16.00 uur ds. M. Joosse; **Barneveld-Centrum** 9.30 en 18.30 uur ds. E.J. Boudewijn; **Barneveld-Zuid** 9.30 en 19.00 uur ds. J. van Laar; **Beekbergen** 19.00 uur stud. W. van Ee; **Benthuisen** 9.30 en 18.00 uur ds. G. Clements; **Berkenwoude** 10.00 en 19.00 uur ds. M.L. Dekker; **Bodegraven** 19.00 uur ds. G.J. Baan; **Borssele** 9.30 en 18.00 uur ds. W. de Jong; **Brakel** 15.00 uur ds. G. van Manen; **Burgh-Haamstede** 18.30 uur stud. G.J. van den Ende; **Capelle aan den IJssel-Middelwatering** 10.00 (H.D.) en 16.30 uur ds. H. van der Heiden;

Capelle aan den IJssel-West 19.00 uur ds. J.J. Hoogerbrug; **De Valk-Wekerom** 9.30 en 19.00 uur ds. B.J. van Boven; **Delft** 15.00 uur ds. H. Brons; **Den Haag-Scheveningen** 19.15 uur ds. W.A. Zondag; **Den Helder** 16.00 uur ds. P.J. de Raaf; **Deventer** 10.00 en 14.30 uur stud. W. van Ee; **Dirksland** 15.30 uur (H.D.) ds. M. Boersma; **Doetinchem** 9.30 (H.D.) en 16.30 uur ds. P.G. Heijkamp; **Dordrecht** 10.00 uur ds. W.A. Zondag; **Drachten** 9.30 en 19.00 uur ds. C. van Krimpen; **Ede** 9.30 en 16.00 uur ds. J. Beens; **Eindhoven** 16.00 uur ds. G.W.S. Mulder; **Emmeloord** 19.00 uur ds. R.A.M. Visser; **Enkhuizen** 9.30 en 15.00 uur ds. A.A. Brugge; **Enschede** 10.00 en 15.00 uur ds. J. Janse; **Enter** 15.00 uur ds. P.D. den Haan; **Ermelo** 9.30 en 18.30 uur ds. K. Boeder; **Genemuiden** 9.30 en 15.30 uur ds. A. Verschuure; **Gorinchem** 10.00 uur (H.D.) ds. M. Boersma en 18.30 uur ds. P. Mulder; **Goudswaard** 18.30 uur ds. H.E.P. Fortuijn; **'s-Gravenpolder** 14.00 uur (H.D.) ds. S. Maljaars; **'s-Gravenzande** 14.45 uur ds. J.M.D.

de Heer; **Hardinxveld-Giessendam** 9.30 en 18.00 uur ds. J.C. Kriekaart; **Herkingen** 18.00 uur ds. G.J. van Aalst; **Hilversum** 10.00 en 17.00 uur ds. M.T. Al-Chalabi; **Hoedekenskerke** 10.00 en 14.30 uur stud. G.J. van den Ende; **Hoofddorp** 18.30 uur ds. J. Kroon; **Hoogeveen** 15.00 uur ds. S.W. Janse; **Houten** 10.00 uur ds. C.G. Vreugdenhil en 16.30 uur ds. W.A. Zondag; **Kampen** 9.30 en 15.30 uur ds. W. Silfhout; **Kamperland** 10.00 en 15.30 uur stud. A.M.C. Westeneng; **Kapelle-Biezeling** 10.00 uur ds. C. Harinck en 16.30 uur ds. G. Hoogerland; **Katwijk aan Zee** 10.00 uur ds. P.J. de Raaf; **Kesteren** 10.00 en 17.30 uur ds. D. de Wit; **Klaaswaal** 15.00 uur ds. M. Blok; **Kootwijkerbroek** 10.00 en 19.00 uur ds. G. Beens; **Kortgene** 15.00 uur ds. A.E. Brijder; **Krabbendijke** 9.30 en 18.00 uur ds. P.C. Vlot; **Krimpen aan den IJssel** 9.30 en 16.30 uur ds. J.J. Hoogerbrug; **Kruiningen** 9.30 en 18.00 uur ds. G.J.N. Moens en 14.00 uur ds. L. van der Kuijl; **Leerdam** 10.00 en 18.00 uur ds. G. van Manen; **Leiderdorp** 10.00 en 16.00 uur ds.

P. Mulder; **Lelystad** 14.30 uur ds. M.T. Al-Chalabi; **Lisse** 10.00 en 16.00 uur ds. J. Kroon; **Marknesse** 15.00 uur ds. K. Boeder; **Meeuwen** 16.00 uur ds. C. Sonneveld; **Meliskerke** 9.30 en 19.00 uur ds. A.E. Brijder; **Melissant** 10.00 en 18.00 uur kand. K.L. Blok; **Middelburg-Centrum** 9.30 en 18.30 uur ds. S. Maljaars; **Middelburg-Zuid** 16.00 uur ds. M. Karens; **Middelharnis** 14.30 uur kand. H.R. Keurhorst; **Mij-drecht** 18.30 uur ds. W. Harinck; **Moerkapelle** (locatie: Dorpsstraat 15, Moerkapelle) 11.15 en 18.45 uur ds. H. Brons; **Naaldwijk** 15.30 uur ds. J.B. Zippro; **Nieuw-Beijerland** 9.30 (H.A.) en 18.00 uur ds. H.A. van Zetten; **Nieuwdorp** 9.30 en 18.30 uur ds. M. Karens; **Nieuwe-Tonge** 15.00 uur ds. C. van Ruitenburg; **Nieuwer Ter Aa** 19.00 uur ds. J. Beens; **Nijkerk** 9.30 en 18.30 uur ds. G.P. van Nieuw Amerongen; **Nunspeet** 9.30 en 15.30 uur ds. A. Schot; **Ooltgensplaat** 18.00 uur stud. S. de Vries; **Oosterend (Texel)** 10.00 en 16.00 uur ds. E. Bakker; **Oosterland** 10.00 en 18.30 uur ds. M.G. van Middendorp; **Opheusden** 9.30 (H.D.) en 17.30 uur ds. W. Mouw; **Oppendoes** 18.30 uur ds. P.J. de Raaf; **Oud-Beijerland** 9.30 en 18.00 uur ds. J. van Rijswijk; **Ouddorp** 9.30 uur kand. H.R. Keurhorst en 18.30 uur stud. A.M.C. Westeneng; **Oude-Tonge** 18.00 uur kand. H.R. Keurhorst; **Oudemirdum** 9.30 en 19.00 uur ds. F. Mulder; **Poederoijen** 9.30 en 18.30 uur ds. C. Sonneveld; **Poortugaal** 14.15 uur ds. J.M. Evers; **Poortvliet** 10.00 uur ds. G. Hoogerland; **Puttershoek** 15.30 uur ds. M.L. Dekker; **Rhenen** 10.00 en 18.00 uur ds. E. Hakvoort; **Ridderkerk** 15.00 uur ds. J. van Rijswijk; **Ridderkerk-Slikkerveer** 15.30 uur stud. L.J. van den Berge; **Rijssen-Noord** 9.30 en 18.30 uur ds. A.T. Huijser; **Rijssen-West** 9.30 en 18.30 uur ds. P.D. den Haan; **Rijssen-Zuid** 9.30 (H.D.) en 18.30 uur ds. S.W. Janse; **Rotterdam-Alexanderpolder** 9.30 uur ds. G.J. van Aalst en 14.30 uur ds. G.J. Baan; **Rotterdam-Centrum** 18.30 uur ds. M. Joosse; **Rotterdam-IJsselmonde** 9.30 en 17.00 uur ds. J.M.D. de Heer; **Rotterdam-Zuidwijk** 10.00 en 16.30 uur ds. G.J. Baan; **Scherpenisse** 9.30 en 18.30 uur ds. M. Blok;

Scherpenzeel 10.00 en 18.30 uur ds. J.B. Huisman; **Sint Annaland** 9.30 en 18.30 uur ds. J. de Kok; **Sint Philipsland** 18.30 uur ds. J.J. Tanis; **Sliedrecht** 9.30 en 17.00 uur ds. R.T. Michielse; **Soest** 19.00 uur ds. A. Schot; **Spijkenisse** 10.00 en 15.00 uur stud. S. de Vries; **Sprang-Capelle** 18.30 uur ds. G.W.S. Mulder; **Stolwijk** 10.00 en 19.00 uur ds. C. Hogchem; **Terneuzen** 10.00 en 15.30 uur ds. C.J. Meeuse; **Tholen** 10.00 en 18.30 uur ds. C. van Ruitenburg; **Tricht-Geldermalsen** 15.00 uur ds. D. de Wit; **Uddel** 10.00 en 18.30 uur ds. C.A. van Dieren; **Urk** 10.00 en 17.00 uur ds. A.J. de Waard; **Utrecht** 10.00 en 16.00 uur ds. W. Harinck; **Veenendaal** 9.30 en 16.30 uur ds. B. Labee; **Vlaardingen** 10.00 en 16.30 uur ds. J.M. Evers; **Vlissingen** 9.30 uur ds. J.J. Tanis; **Waarde** 9.30 en 18.00 uur ds. L. van der Kuil; **Waardenburg** 10.00 en 18.30 uur stud. L.J. van den Berge; **Wageningen** 10.00 en 18.30 uur stud. B.J. Meulmeester; **Werkendam** 10.00 en 18.00 uur ds. H.J. Agteresch; **Westkapelle** 9.30 en 18.30 uur ds. A. Schreuder en 14.00 uur ds. A.P. Baaijens; **Westzaan** 15.00 uur ds. G.P. van Nieuw Amerongen; **Wierden-Aadorp** 15.00 uur ds. A.T. Huijser; **Woerden** 19.00 uur ds. J.M. Evers; **Wolphaartsdijk** 14.00 uur ds. W. de Jong; **Zeist** 10.00 en 15.30 uur kand. D. de Jong; **Zoetermeer** 10.00 en 18.30 uur ds. J.B. Zippro; **Zwijndrecht** 9.30 en 16.00 uur ds. H.E.P. Fortuijn; **Zwolle** 19.00 uur ds. A. Verschuure.

DINSdag 14 JULI 2026

Drachten 19.30 uur ds. A.T. Huijser; **Gouda** 13.30 uur (huw.bev.) ds. G.W.S. Mulder; **'s-Gravenpolder** 19.30 uur (voor de GBS) ds. J.J. Hoogerbrug; **Nijkerk** 19.00 uur (afscheidsdienst) ds. G.P. van Nieuw Amerongen; **Ouddorp** 19.30 uur ds. J.J. Tanis; **Rotterdam-IJsselmonde** 19.30 uur ds. J.M.D. de Heer.

WOENSDAG 15 JULI 2026

Aalburg 19.30 uur ds. G.J.N. Moens; **Alphen aan den Rijn** 19.30 uur stud. W. van Ee; **Barneveld-Zuid** 14.00 uur (huw.bev.) ds. J. van Laar; **Brakel** 19.30 uur ds. J.C. Kriekaart; **Den Helder** 19.30 uur ds. A.J. de Waard; **Elspeet** 19.30 uur (voor de zending) ds. J.M.D. de Heer; **Ermelo** 19.30

uur (voor de zending) ds. M. Blok; **Hoogeveen** 19.30 uur ds. K. Boeder; **Katwijk aan Zee** 19.30 uur ds. W. de Jong; **Klaaswaal** 19.30 uur ds. C. van Ruitenburg; **Kootwijkerbroek** 19.30 uur (tijdrede) ds. C. Hogchem; **Krimpen aan den IJssel** 13.30 uur (huw.bev.) ds. J.J. Hoogerbrug; **Middelburg-Centrum** 19.30 uur ds. A. Verschuure; **Middelharnis** 19.30 uur stud. A.M.C. Westeneng; **Nisse** 19.30 uur ds. B.J. van Boven; **Ooltgensplaat** 19.30 uur ds. G. Hoogerland; **Oppendoes** 19.30 uur ds. J. Janse; **Oude-Tonge** 19.30 uur ds. P. Mulder; **Rhenen** 19.30 uur ds. J. van Rijswijk; **Rilland-Bath** 19.30 uur ds. G.J. van Aalst; **Soest** 19.30 uur ds. P.D. den Haan; **Veen** 19.30 uur ds. A.P. Baaijens; **Westkapelle** 19.30 uur ds. J. van Laar; **Wierden-Aadorp** 19.30 uur ds. A.T. Huijser; **Wolphaartsdijk** 19.30 uur ds. W.J. Karels.

DONDERDAG 16 JULI 2026

Alblasserdam 19.30 uur ds. S.W. Janse; **Berkenwoude** 14.30 uur (huw.bev.) ds. M.L. Dekker; **Boskoop** 19.30 uur ds. P.J. de Raaf; **Goudswaard** 19.30 uur ds. A. Schot; **Hoofddorp** 19.45 uur ds. J.M.D. de Heer; **Kesteren** 14.00 uur (huw.bev.) ds. D. de Wit; **Marknesse** 19.30 uur ds. C. Sonneveld; **Meeuwen** 19.30 uur ds. S. Maljaars; **Naaldwijk** 19.45 uur ds. A. Verschuure; **Wierden-Aadorp** 14.30 uur (huw.bev.) ds. A.T. Huijser.

VRIJDAG 17 JULI 2026

Kootwijkerbroek 14.00 uur (huw.bev.) ds. G. Beens.

EVANGELISATIESAMENKOMSTEN ZONDAG 12 JULI 2026

Alkmaar (Willem Buytewechstraat 2) 9.30 uur; **Amsterdam** (Looiersgracht 70) 10.30 en 16.30 uur (Bijbeluur) evang. M. Vos; **Breda** (Vriesdongen 1) 10.00 uur; **Emmen (Prinsesselaan 6 l)** 9.30 en 15.30 uur evang. C. van Drunen; **Leeuwarden** (Achter de Hoven 2c) 9.30 en 12.00 uur (Bijbeluur) evang. S. de Visser en 16.00 uur; **Merksem** (Jaak de Boeckstraat 21-23) 10.00 en 16.30 uur evang. A. van Setten; **Rotterdam** (Gouwstraat 36b) 14.00 uur evang. M. Rozema; **Scheveningen** (Keizerstraat 177) 14.30 uur evang. M. van Velden; **Tilburg** (Offenbachstraat 105) 10.00 en 16.00 uur evang. H.J. van den Boogaart.

ADVERTENTIES

Advertenties en familieberichten aan
Verloop, Alblasserdam:

Ohmweg 31, 2952 BD Alblasserdam
078-6912899, saambinder@verloop.nl

Advertenties dienen uiterlijk donderdag
vóór de week van verschijning
aangeleverd te zijn. Rouwadvertenties
uiterlijk aanleveren maandag 9.00 uur.

Boekenmarkt Elspeet
D.V. 18, 25 juli, 1 en 8 augustus
Locatie: Schapendrift
Info 0184 - 684808
www.vanderwalboeken.nl

Welkom in onze **B & B**
De Brinkhoek in Barneveld.
Voor boekingen belt u
06-81859161 of reserveert u op
www.BedandBreakfast.nl

Uitrusten in de Betuwe?
06 37 18 21 93
www.vakantiehuisjedevlissing.com

Te koop, **elektr. driewielers**
In z.g.st. PF mobility. € 2000,-
06-16129702 / Gouda.

Tijdelijk te huur: woning in
buitengebied **Barneveld** (tot
10 pers.). Tel. 06-12824500

Nieuwkerk Zeeland
www.campingdevierwindstreken.nl
Tel. 06 250 500 61

 Bureau Mark.
Mark Verweij
Psychosociaal therapeut
mark@bureau-mark.nl
+31 (0)6 53 29 69 57
bureau-mark.nl

Middelburg-Veere, beleef rust
en ruimte voor 2 personen.
www.kleinsintjan.nl

Gelijkvloerse **vakantiewoning**
voor 2 personen te huur op
een boerderij in het prachtige
buitengebied van **Lunteren**.
Voor info, bel 06 25516054

VACATURE

Office Medewerker / Secretaresse

Ben jij een organisatietalent met oog voor detail?
Houd je van afwisseling, klantcontact en een dynamische
werkomgeving? Dan zijn wij op zoek naar jou!

Meer weten? Neem contact op met
Laurens, 06 319 289 83

Bekijk de volledige beschrijving
op westeneng.nl/vacature

Thorbeckelaan 18, Barneveld | 0342 415 589

westeneng
altijd actief

Werken waar liefde woont

Wil jij op je werk een zegen zijn
voor anderen? Welkom bij Cedrah!

Wijkverpleegkundige

Geef richting, coördineer en versterk de
kwaliteit van de thuiszorg.

📍 *Amandelhof, Capelle a/d IJssel*

Medewerker financiële administratie

Zorg voor een kloppende administratie
en betrouwbare cijfers.

📍 *Centraal Bureau, Barendrecht*

cedrah.nl/werkenbij

Cedrah
Wonen • Zorg • Dienst

Vacature alert

Pedagogisch professionals

Apeldoorn | Barneveld
Delft | Den Haag | Emst
Hoeksche Waard | Katwijk
Klaaswaal | Langbroek
Nieuw-Beijerland | Oud-Beijerland
Teuge | Vlaardingen

Vestigingsmanagers

Apeldoorn | Delft
Krimpen a/d IJssel
Veenendaal

SOLLICITEER VIA
WERKENBIJELORAH.NL

Vind jouw baan

Word het vertrouwde gezicht bij onze klanten

Fortune Coffee regio Barneveld zoekt:

Servicemedewerker

Voor meer info mail
barneveld@fortune.nl
of bel 0342 – 234 777
of scan de QR-code

RECREATIE- TEAMLEDEN GEZOCHT!

BIJ DE LEUKSTE CHRISTELIJKE REISORGANISATIE

0341 264 887 / info@vakanz.nl

vakanz.nl

Vakanz

*Laat
je hart
spreken*

Kom werken bij Maranatha

Wil jij met jouw zorg en aandacht écht iets betekenen voor ouderen? Bij Maranatha zoeken we met spoed nieuwe collega's die met een warm hart klaarstaan voor onze bewoners.

Wij zoeken:

- Verpleegkundige PG
- Verzorgende IG
- Verpleegkundige algemeen

Vind jouw plek bij
Maranatha Rijssen

maranatha-rijssen.nl
/vacatures

werkenbijdeschutse.nl

De Schutse | Diverse locaties | 0-36 uur

Word jij onze nieuwe collega?

Samen met je collega's ben je van betekenis in de reformatorische zorg en begeleiding. Ontdek de diverse mogelijkheden via de website.

- Persoonlijk begeleider Achterberg, Kesteren
- Teamleider wonen Achterberg, Kesteren
- Teamleider regio Ochten
- Manager mens & organisatie Kesteren
- Manager intramuraal Kesteren

Neem contact op met onze recruiters, via
werkenbij@deschutse.nl of bel naar 06-39367589.
Samen bespreken we de mogelijkheden.

VAN STAVEREN
Begravenisverzorging
0172 23 33 38
Vraag het boekje 'Mijn laatste wens'
info@vanstaverenbegravenisverzorging.nl
Souburghlaan 19, 2741 EK Waddinxveen

Magnesium Complex van NeoLife voor: een goede nachtrust, normale functies van spieren en zenuwstelsel, vermindering van vermoeidheid.
GEEN MAGNESIUM = GEEN ENERGIE Juli-aanbieding!
Kommie 0634826766
www.naturalhealthproducts.nl

D.v. heel augustus **3e tweedehands boek gratis***, in de winkel en online. Wesselseweg 178-1, Kootwijkerbroek.
www.deboekenkamer.nl

Neem een **abonnement** op de geliefde **historische serie** en ontvang € 5,00 korting op elk deel: **www.ramshoorn.nl**

Kostadres gezocht
18-jarige studente uit Barneveld zoekt een gastvrij kostadres in (de omgeving van) Enschede. Het gaat om gem. 2 overnachtingen per week. Contact graag via 06 45410011 of coen_anker@hotmail.com

Evangelisatieweek Leeuwarden
Muziekavond 'Bij het kruis'
Vrijdag 17 juli 19.30 uur
Doopsgezinde kerk,
Wirdumerdijk 19 **Leeuwarden**
www.inloophuisachterdehoven.nl

mediorah Vast in een Pornoverslaving?
Mediorah helpt je weer grip te krijgen!
zet de eerste stap naar herstel en neem contact op.
www.mediorah.nl
100 % online behandeltraject mogelijk

Zorg die voelt als thuis
liefzorggroep.nl/huize-nieuwoord
Wilt u stijlvol wonen in een kleinschalig verpleeghuis in Woudenberg met vaste gezichten en een vertrouwde, christelijke woonomgeving? Bij Huize Nieuwoord vindt u een veilig thuis met de zorg die u nodig heeft.
Meer informatie over wonen in Huize Nieuwoord? Neem vrijblijvend contact op:
E clientadviesgrootveluwe@liefzorggroep.nl
T 0578 76 37 08

Huize Nieuwoord **Zorg die bij u past**

Praktijk den Uijl
HULPVERLENING
COACHING
TRAINING
TOERUSTING
Nieuwerkerk aan den IJssel | Lunteren | Yerseke
T 06 34 13 30 13 E info@praktikdenuijl.nl
www.praktikdenuijl.nl
Veelal (gedeeltelijk) vergoed door ziektekostenverzekeraars

Word vriend en steun de Stichting!
NL35 ABNA 0548 9879 20
Onze Ereschuld aan het land van Luther
Help s.v.p. mee iets goeds terug te geven!
Stichting Vrienden van Heidelberg en Dordrecht
Meer informatie?
→ **www.svvhed.org**

Den Hollander begravenisverzorging
Alleen begravenissen
Opbaarmogelijkheden in een door u gewenst rouwcentrum of thuis met koeling
Dag en nacht bereikbaar
010 - 460 05 09
info@tdenh.nl
begravenisverzorgingdenhollander.nl

HARKES Begravenissen
harkesbegravenissen.nl
0172 - 21 21 22
WIJ VERZORGEN ALLEEN BEGRAVENISSEN

de Saambinder
BEWUSTE KEUZE
Kerkelijk weekblad van de Gereformeerde Gemeenten
Uitgave ten bate van de Emerituskas.
Hoofdredacteur: ds. B. Labee
Redacteurs: J. van 't Hul, W.G. Hulsman, ds. G.W.S. Mulder
Redactiesecretaris: J. van 't Hul
Bijdragen van medewerkers, boeken ter recensie en vragen voor de rubriek 'Vraag en antwoord' naar: ds. B. Labee
Kerkewijk 115a, 3904 JA Veenendaal
T 0318-513597
E b.labee@kliksafe.nl

Kerknieuws (m.u.v. beroepingswerk), berichten, meditaties en voor vragen die bestemd zijn voor de redactie:
J. van 't Hul
Lierderf 19, 7364 BD Lieren
T 0651-622260
E redactie@desaambinder.nl
Aanlevertijd van kerknieuws en berichten: uiterlijk woensdag 17.00 uur vóór de datum van verschijning van De Saambinder in de daarop volgende week.
Opgaven kerkdiensten en beroepingswerk:
Bureau voor Kerkelijke Dienstverlening, Houttuinlaan 7, 3447 GM Woerden
T 0348-489900
E info@desaambinder.nl
Abonnementenadministratie
Adreswijzigingen enz. aan:
Bureau voor Kerkelijke Dienstverlening Houttuinlaan 7, 3447 GM Woerden
T 0348-489900
E info@desaambinder.nl

Betalen abonnementsgelden:
IBAN: NL11 INGB 0000 0643 27 t.n.v.
De Saambinder-abonnementen te Woerden.
Abonnementsprijzen:
voor Nederland: € 15,50 per halfjaar voor het buitenland*: € 150,00 per jaar
* afwijkend tarief voor: Canada: \$ 165, USA: \$ 140
Correspondentieadres Noord-Amerika:
A.C. Kieboom
12093 Sprinkle Road
Vicksburg, MI 49097
T 001 269 720 3533
E saambinder.noordamerika@gmail.com
Enkele handige websites Gereformeerde Gemeenten:
Algemeen: www.gergeminfo.nl (doorklikken naar diverse deputaatschappen)
De Saambinder: www.desaambinder.nl
Adviesplein gemeente en gezin: www.gemeenteengezin.nl

Studenten: www.studentengergem.nl
Jeugdbond: www.jbgg.nl
De redactie behoudt zich het recht voor ingezonden bijdragen, kerknieuws, berichten en advertenties zonder overleg aan te passen, in te korten of zonder opgave van reden niet te plaatsen.
De redactie aanvaardt geen enkele aansprakelijkheid betreffende de inhoud van de advertenties en de (recensies van de) aangekondigde boeken.
Mensen met een leesbeperking kunnen door middel van een abonnement van de Christelijke Bibliotheek voor blinden en slechtzienden (cbb.nl) wekelijks De Saambinder lezen.

VRAAG EN ANTWOORD DOOR DS. LABEE

Is de 'dorst' uit Openbaring 22 vers 17b een 'door de Heere met Zijn bijzondere genade opgewekte dorst', of heeft deze oproep betrekking op alle mensen?

EN DIE DORST HEEFT, KOME...

DIE DORST HEEFT

Er is in de uitleg van Gods Woord altijd wel wat verschil van mening mogelijk als we tenminste maar eerlijk het verband van de Heilige

Schrift onderzoeken en andere Schriftplaatsen nauwkeurig, allermeeest biddend om licht, overpeinzen.

We lezen in Openbaring 22 vers 17b de rijke nodiging: 'En die dorst heeft, kome; en die wil, neme het water des levens om niet'. In de Bijbelverklaring van M. Henry (1662-1714) staat zo mooi dat het een

'openlijke en algemene nodiging is om te komen en deel te nemen aan de beloften en voorrechten van het Evangelie; de stromen van het water des levens. Deze worden aangeboden aan allen die

in hun zielen een dorst voelen, welke door niets ter wereld kan gelest worden'. Eenvoudig gezegd: de nodiging heeft betrekking op alle mensen, maar zal alleen gevolg krijgen in de levens van de ware dorstigen.

Daarom heeft de kanttekening (45) bij die 'dorst' geschreven: 'Dat is, die met ernst en met gevoelens van zijn gebrek hiernaar begerig is'. Verder bij die 'wil' in kanttekening 46: 'Namelijk door de genade des Heiligen Geestes, Die het willen en volbrengen in ons werkt, Filipp. 2:13. Dat is, een iegelijk die daartoe lust heeft'. De verwijzingen naar andere Schriftplaatsen bevestigen deze uitleg. Jesaja 55 vers 1 luidt: 'O alle gij dorstigen, komt tot de wateren, en gij die geen geld hebt, komt, koopt en eet, ja, komt, koopt zonder geld en zonder prijs, wijn en melk'. In de kanttekening (2) worden die 'dorstigen' zo omschreven: 'Gij allen die naar de gerechtigheid zeer verlangt, gevoelende uw zonden en ellenden'. En bij die 'wateren' staat onder meer in de volgende kanttekening: 'tot Mij, of tot de hemelse goederen, die Ik u door het Evangelie aanbied, namelijk vergeving der zonden en de gerechtigheid, die ons om niet en zonder enige verdiensten onzerzijds van God in Christus gegeven worden'. Graag verwijzen we ook naar de

woorden van Jezus Zelf: 'En op den laatsten dag, zijnde de grote dag van het feest, stond Jezus en riep, zeggende: Zo iemand dorst, die kome tot Mij en drinke' (Joh. 7:37). Ook daar staat in de kantlijn bij 'dorst' een soortgelijke uitleg: 'Dat is, uit het gevoelen van zijn ellende verlangt daarvan verlost te worden' (68).

Deze woorden beschrijven de meest 'gewone' weg die de Heere in Zijn bijzondere genade gaat met zondaren.

OP HET DROGE

Tegelijk wijzen we in dit verband ook nog op een ander Schriftwoord. We lezen in Jesaja 44 vers 3 de heerlijke belofte: 'Want Ik zal water gieten op den dorstige en stromen op het droge; Ik zal Mijn Geest op uw zaad gieten en Mijn zegen op uw nakomelingen'. Ook hier wijzen onze vaders bij die 'dorstige' op mensen die honger en dorsten naar de gerechtigheid. Maar opmerkelijk: er wordt ook gesproken over 'stromen op het droge'. Hoewel er ook andere verklaringen zijn, volgen wij persoonlijk ook hier graag de kanttekening. Deze (9) legt uit: 'Dat is, op die die van nature noch zaligmakende kennis van God hebben, noch tot enige goede werken bekwaam zijn'. Zo groot is de goedertierenheid van de eeuwige, ontfermde Schepper dat Hij 'water' (het werk van Zijn Heilige Geest) in ruime mate wil uitgieten over zulke ellendige Adamskinderen...

Lezer(es), nu moeten we niet gaan redeneren, maar onszelf onderzoeken: zijn we zo'n dorstige? Of mogen we weten van dat onbevattelijke geheim: 'stromen op het droge'?

'Dat is, die met ernst en met gevoelens van zijn gebrek hiernaar begerig is.'

HEB JIJ/HEBT U OOK EEN VRAAG?

Mogelijke vragen over onderwerpen binnen de doelstelling van De Saambinder kun jij/kunt u mailen naar ds. B. Labee of hem per post toezenden (zie colofon). Er volgt -zo mogelijk- altijd een reactie. Echter alleen als de redactie het waardevol acht voor de lezers, volgt een antwoord op jouw/uw vraag in een nummer van De Saambinder. **Graag wel wat geduld. Er liggen nog tientallen vragen op een reactie te wachten.**